

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
Τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Η ΘΕΙΑ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ
ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΕΝ ΡΩΜΗ

1950

Ἐγκρίσει καὶ ἀδεία
τῆς Ἀγιωτάτης καὶ Ἀποστολικῆς Ἑδρας
τῆς παλαιᾶς Ῥώμης

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Μέλλων ὁ Ἱερεὺς τὴν θεῖαν ἐπιτελεῖν Μυσταγωγίαν, ὀφείλει προηγουμένως εἶναι κατηλλαγμένος μετὰ πάντων, καὶ μὴ ἔχειν τι κατὰ τινος, καὶ τὴν καρδίαν δέ, ὅση δύναμις, ἀπὸ πονηρῶν τηρῆσαι λογισμῶν, ἐγκρατεύεσθαι τε ἀφ' ἐσπέρας, καὶ ἐγρηγορηκῶς διάγειν μέχρι τοῦ τῆς Ἱεραουργίας καιροῦ.

Τοῦ δὲ καιροῦ ἐπιστάντος, μετὰ τὸ ποιῆσαι τὴν συνήθη τῷ Προεστώτι μετάνοιαν, εἰσέρχεται ἐν τῷ Ναῷ, καὶ ἐνωθεὶς τῷ Διάκονῳ, ποιοῦσιν ὁμοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν προσκυνήματα τρία.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Βασιλεῦ οὐράνιε,* Παράκλητε,* τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας,* ὁ πανταχοῦ παρὼν,* καὶ τὰ πάντα πληρῶν,* ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν* καὶ ζωῆς

χορηγός,* ἐλθέ* καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν,* καὶ καθαρίσον ἡμᾶς* ἀπὸ πάσης κηλίδος,* καὶ σῶσον,* Ἀγαθέ,* τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ δὲ Διάκονος λέγει τὸ Τρισάγιον

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. **Τρίς.**

Δόξα Πατρί, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν, καὶ αἰεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν· Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Κύριε, ἐλέησον· Κύριε, ἐλέησον· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ πάλιν· Δόξα Πατρί... ἕως τέλους. Εἶτα·

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν.

Εἶτα λέγουσι·

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε,* ἐλέησον ἡμᾶς·* πάσης

γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες, * ταύτην σοι τὴν ἱκεσίαν,
ὡς Δεσπότη, * οἱ ἁμαρτωλοὶ προσφέρομεν * ἐλέησον
ἡμᾶς.

Δόξα Πατρί, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι.

Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς * ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν *
μὴ ὀργισθῆς ἡμῖν σφόδρα, * μηδὲ μνησθῆς τῶν ἀνο-
μιῶν ἡμῶν * ἀλλ' ἐπίβλεφον καὶ νῦν ὡς εὐσπλαγχνος, *
καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν * σὺ γὰρ εἶ
Θεὸς ἡμῶν, * καὶ ἡμεῖς λαὸς σου * πάντες ἔργα χει-
ρῶν σου, * καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλήμεθα.

Καὶ νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην * ἀνοιξον ἡμῖν, *
εὐλογημένη Θεοτόκε * ἐλπίζοντες εἰς σέ, * μὴ ἀστο-
χήσωμεν * ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων * σὺ
γὰρ εἶ ἡ σωτηρία * τοῦ γένους τῶν χριστιανῶν.

Ἐπεὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, καὶ προσ-
κυνοῦσι, λέγοντες·

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου * προσκυνοῦμεν, Ἀγα-
θέ, * αἰτούμενοι συγχώρησιν * τῶν πταισμάτων ἡμῶν,
Χριστέ ὁ Θεός * βουλήσει γὰρ ἡύδόκησας * σαρκὶ
ἀνελθεῖν ἐν τῷ σταυρῷ, * ἵνα ῥύσῃ οὓς ἐπλασας * ἐκ
τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ * ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν
σοι * χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, *
παραγενόμενος * εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

Καὶ ἀσπάζονται τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Εἶτα ἀπέρχονται εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, λέγοντες τὸ
Τροπάριον·

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγὴ, * συμπαθείας
ἀξίωσον ἡμᾶς, Θεοτόκε * βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἁμαρ-
τήσαντα * δεῖξον, ὡς αἰεὶ, τὴν δυναστείαν σου * εἰς σέ

γάρ ἐλπίζοντες,* τὸ Χαῖρε βοῶμέν σοι,* ὥς ποτὲ ὁ
Γαβριήλ,* ὁ τῶν ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγος.

Καὶ ἀσπάζονται τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου.

Εἶτα κλίνουνσι τὴν κεφαλὴν, καὶ λέγει ὁ Ἱερεὺς ταύτην τὴν
Εὐχὴν

Κύριε, ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ
ὕφους κατοικητηρίου σου, καὶ ἐνίσχυσόν με
εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν σου, ἵνα ἀκα-
τακρίτως παραστάς τῷ φοβερῷ σου βήματι,
τὴν ἀναίμακτον ἱεουργίαν ἐπιτελέσω. Ὅτι σοῦ
ἐστὶν ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐπειτα ποιοῦσι ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν προσκυνήματα
τρία, καὶ εἰς τοὺς Χοροὺς προσκυνήματα, ἀνά ἓν. Καὶ οὕτως ἀπέρ-
χονται εἰς τὸ Θυσιαστήριον, ὁ μὲν Ἱερεὺς διὰ τοῦ βορείου, ὁ δὲ
Διάκονος διὰ τοῦ νοτίου μέρους, λέγοντες

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκυνήσω
πρὸς Ναὸν ἁγίόν σου ἐν φόβῳ σου.

Ἐλθόντες δὲ εἰς τὸ Ἱερατεῖον, ποιοῦσι προσκυνήματα γ', ἔμ-
προσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ ἀσπάζονται τὸ ἅγιον Εὐαγγέ-
λιον, καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Εἶτα λαμβάνουσι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, ἕκαστος τὸ Στιχά-
ριον αὐτοῦ, καὶ ποιοῦσι προσκυνήματα τρία, πρὸς ἀνατολὰς, λέ-
γοντες καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος τὸ

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν
με.

Εἶτα προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ ὁ Διάκονος, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ
χειρὶ τὸ Στιχάριον σὺν τῷ Ὠραρίῳ, καὶ ὑποκλίνας τὴν ἑαυτοῦ
κεφαλὴν, λέγει

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ Στιχάριον σὺν τῷ Ὠρα-
ρίῳ.

Ὁ Ἱερεὺς σφραγίσας αὐτά, λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος Ἀμήν. Καὶ ἀσπάζεται τὴν δεξιάν τοῦ Ἱερέως. Εἶτα ὑποχωρεῖ καθ' ἑαυτὸν εἰς ἓν μέρος τοῦ Ἱερατείου καὶ ἀσπασάμενος τὸ Στιχάριον, ἐνδύεται αὐτό, εὐχόμενος οὕτως·

Ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ με· ὥς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὥς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

Καὶ τὸ μὲν Ὡράριον ἀσπασάμενος, ἐπιτίθησι τῷ ἀριστερῷ ὠμῳ, μηδὲν λέγων.

Τὰ δὲ Ἐπιμανίκια ἐπιθέμενος ταῖς χερσίν, ἐν μὲν τῷ δεξιῷ, λέγει·

Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου χεὶρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ·

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με· συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

Εἶτα ἀπελθὼν εἰς τὴν Πρόθεσιν, εὐτρεπίζει τὰ ἱερά· τὸν μὲν ἅγιον Δίσκον τιθεὶς ἐν τῷ μέρει τῷ ἀριστερῷ, τὸ δὲ Ποτήριον ἐν τῷ δεξιῷ, καὶ τὰ ἄλλα σὺν αὐτοῖς.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς οὕτως ἐνδύεται. Λαβὼν τὸ Στιχάριον ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ, καί, ὥς εἴρηται, προσκυνήσας τρίς κατ' ἀνατολάς, σφραγίζει αὐτό, λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἐνδύεται αὐτὸ λέγων·

Ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα

εὐφροσύνης περιέβαλέ με· ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

Εἶτα λαβὼν τὸ Ἐπιτραχήλιον, καὶ σφραγίσας καὶ ἀσπασάμενος, περιτίθεται αὐτό, λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ ἐκχέων τὴν χάριν ἐπὶ τοὺς Ἱερεῖς αὐτοῦ· ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τοῦ Ἀαρών, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὦαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετά τοῦτο, λαβὼν τὴν Ζώνην, καὶ σφραγίσας αὐτήν, λέγει περιζωννύμενος·

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ περιζωννύων με δύνάμιν· καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τὰ δὲ Ἐπιμανίκια σφραγίσας καὶ ἀσπασάμενος, ἑκάτερον ἐπιτίθησι ταῖς χερσὶ, λέγων, ἐν μὲν τῷ δεξιῷ·

Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου χεὶρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ·

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἐπλασάν με· συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

Εἶτα λαβὼν τὸ Ὑπογονάτιον, εἶπερ ἔχει ἐκκλησιαστικὸν ἄξιωμα, καὶ εὐλογήσας καὶ ἀσπασάμενος, ἐπιτίθησιν αὐτό, λέγων·

Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν

σου, Δυνατέ, τῇ ὡραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου· καὶ ἐντεινε, καὶ κατευοδοῦ, καὶ βασίλευε, ἕνεκεν ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δικαιοσύνης· καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιὰ σου, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαμβάνει τὸ Φελώνιον καὶ εὐλογήσας καὶ ἀσπασάμενος, ἐνδύεται αὐτό, λέγων·

Οἱ Ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ Ὅσιοί σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ ταῦτα, ἀπελθόντες εἰς τὸν Νιπτήρα, νίπτουσι τὰς χεῖρας, λέγοντες·

Νίφομαι ἐν ἁθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ Θυσιαστήριόν σου, Κύριε, τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου, καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. Μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου, ὧν ἐν χερσίν αἱ ἀνομίαι· ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην· λύτρωσαί με, Κύριε, καὶ ἐλέησόν με. Ὁ ποῦς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι· ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε, Κύριε.

Καὶ οὕτως ἀπέρχονται εἰς τὴν Πρόθεσιν. Εἶτα προσκυνήματα τρία, ἔμπροσθεν τῆς Προθέσεως, ποιήσαντες, λέγουσιν ἕκαστος τὸ Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με.

Καὶ λέγει ὁ Ἱερεὺς·

Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ σου Αἵματι· τῷ Σταυρῷ προσηλω-

θείς, καὶ τῇ Λόγχῃ κεντηθείς, τὴν ἀθανασίαν
ἐπήγασας ἀνθρώποις, Σωτὴρ ἡμῶν, δόξα σοι.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ Εὐλογητόν·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ
ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τοῦτο, λαμβάνει ὁ Ἱερεὺς ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ
τὴν Προσφοράν, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν Λόγχην, καὶ σφραγίζων
μετ' αὐτῆς τρίς ἐπάνω τῆς σφραγίδος τῆς Προσφορᾶς, λέγει·

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **Τρίς.**

Καὶ εὐθὺς πῆγνυσι τὴν Λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς σφρα-
γίδος, καὶ λέγει, ἀνατέμνων·

Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἦχθη.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ·

Καὶ ὡς ἄμνός ἄμωμος, ἐναντίον τοῦ κείρον-
τος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στό-
μα αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἄνω μέρει τῆς σφραγίδος·

Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ
ἦρθη.

Ἐν δὲ τῷ κάτω·

Τὴν δὲ γενεάν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;

Ὁ δὲ Διάκονος, ἐνορῶν εὐλαβῶς τῇ τοιαύτῃ τελετῇ, κρα-
τῶν καὶ τὸ Ὡράριον ἐν τῇ χειρὶ, λέγει καθ' ἐκάστην ἀνατομήν·
Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Μετὰ ταῦτα λέγει· Ἐπαρόν, δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἐμβαλὼν τὴν ἁγίαν Λόγχην ἐκ πλαγίου τοῦ

δεξιοῦ μέρους τῆς Προσφορᾶς, ἐπαίρει τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγων·

Ὅτι αἶρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

Καὶ θείς αὐτὸν ὑπτιον ἐν τῷ ἁγίῳ Δίσκῳ, εἰπόντος τοῦ Διακόνου Θύσον, δέσποτα, θύει αὐτὸν σταυροειδῶς, οὕτω λέγων·

Θύεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Καὶ στρέφει τὸ ἕτερον μέρος ἐπάνω, τὸ ἔχον τὸν Σταυρόν. Καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος Νύξον, δέσποτα, νύττει ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ὀνόματος IC, λέγων·

Εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἐνυξε· καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα, καὶ ὕδωρ· καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

Ὁ δὲ Διάκονος ἐγχέει τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ ἐκ τοῦ νάματος ὁμοῦ καὶ τοῦ ὕδατος, εἰπὼν πρότερον πρὸς τὸν Ἱερέα·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν ἔνωσιν.

Καὶ εὐλογεῖ αὐτὰ ὁ Ἱερεὺς, λέγων·

Εὐλογημένη ἡ ἔνωσις τῶν Ἀγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ λαβὼν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν δευτέραν προσφορὰν, λέγει·

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου Θυσιαστήριον.

Καὶ αἴρων μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ἁγίου Ἄρτου, πλησίον τῆς μέσης αὐτοῦ, λέγων·

Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.

Εἶτα λαβὼν τρίτην προσφορὰν, καὶ αἵρων ἐξ αὐτῆς πρώτην μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ ἁρστερῷ μέρει τοῦ ἁγίου Ἄρτου, πλησίον τῆς μέσης αὐτοῦ, ποιῶν ἀρχὴν τῆς πρώτης τάξεως, καὶ λέγει·

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων.

Καὶ αἶρει δευτέραν μερίδα, λέγων·

Τοῦ τιμίου, ἐνδόξου Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων Προφητῶν, Μωσέως καὶ Ἀαρών, Ἡλιοῦ καὶ Ἑλισσαίου, Δαβὶδ τοῦ Ἰεσσαί, τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων καὶ Δανιὴλ τοῦ Προφήτου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Προφητῶν.

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς πρώτης εὐτάκτως.

Εἶτα αἵρων τρίτην μερίδα, λέγει·

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς δευτέρας, τελειῶν τὴν πρώτην τάξιν.

Καὶ αἶρει τετάρτην μερίδα, λέγων·

Τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν.

Καὶ τίθουσιν αὐτὴν πλησίον τῆς πρώτης μερίδος, ποιῶν ἀρχὴν τῆς δευτέρας τάξεως.

Εἶτα αἵρων πέμπτῃν μερίδα, λέγει·

Τοῦ ἁγίου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, τῶν ἁγίων μεγάλων Μαρτύρων Δημητρίου, Γεωργίου, Θεοδώρου, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων Μαρτύρων.

Καὶ τίθουσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς πρώτης τῆς δευτέρας τάξεως.

Ἐπειτα αἶρει ἕκτῃν μερίδα, λέγων·

Τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, Ἀντωνίου, Εὐθυμίου, Σάββα, Ὀνουφρίου, Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν Ὁσίων.

Καὶ τίθουσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς δευτέρας μερίδος, εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς δευτέρας τάξεως.

Μετὰ δὲ ταῦτα, αἵρων ἑβδόμην μερίδα, λέγει·

Τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἑρμολάου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀναργύρων.

Καὶ τίθουσιν αὐτὴν ἄνω, πλησίον τῆς τετάρτης μερίδος, ποιῶν ἀρχὴν τῆς τρίτης τάξεως.

Εἰτ' αὖθις αἶρει ὀγδόην μερίδα, λέγων·

Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, (τοῦ ἁγίου τῆς ἐκκλησίας ἢ τῆς μονῆς, καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας), καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός.

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς πρώτης τῆς τρίτης τάξεως.
Καὶ τοῦτα ποιήσας, αἶρει τὴν ἐννάτην μερίδα, λέγων·

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου (εἴπερ λέγεται ἡ Λειτουργία αὐτοῦ· εἰ δὲ λέγεται ἡ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τούτου μνημονεύει· Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, τοῦ Μεγάλου).

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ἐν τῷ τέλει τῆς τρίτης τάξεως εἰς ἀναπλήρωσιν.

Εἶτα λαμβάνει ἐτέραν προσφορὰν, καὶ αἶρων μερίδα, λέγει·

Μνήσθητι, Δέσποτα φιλάνθρωπε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων, τοῦ Πατριάρχου, (ἡ Μητροπολίτου, ἡ Ἀρχιεπισκόπου, ἡ Ἐπισκόπου) ἡμῶν τοῦ δεινός, τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος, (ἐν τοῖς μοναστηρίοις· τοῦ δεινός Καθηγουμένου,) καὶ τῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἡμῶν, Πρεσβυτέρων, Διακόνων, καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, οὓς προσεκαλέσω εἰς τὴν σὴν κοινωνίαν, διὰ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας, πανάγαθε· Δέσποτα.

Καὶ τίθῃσιν αὐτὴν ὑποκάτω τοῦ ἁγίου Ὑψους.

Εἶτα μνημονεύει καὶ ὧν ἔχει ζώντων κατ' ὄνομα, καὶ καθ' ἕκαστον ὄνομα αἶρει μερίδα, λέγων· Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ δεινός. Καὶ οὕτως αἶρων τὰς μερίδας, τίθῃσιν αὐτάς ὑποκάτω.

Ἐπειτα λαβὼν ἐτέραν προσφορὰν, αἶρει μερίδα, λέγων·

Ὑπὲρ μνήμης καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν

τῶν μακαρίων κτιτόρων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας
(ἡ μονῆς) ταύτης.

Εἶτα μνημονεύει τοῦ χειροτονήσαντος αὐτὸν Ἀρχιερέως, καὶ
ἐτέρων ὧν θέλει κεκοιμημένων κατ' ὄνομα. Καθ' ἕκαστον ὄνομα
αἶρει μερίδα, λέγων· Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ δεινός. Καὶ τελευταῖον,
αἶρων μερίδα, ἐπιλέγει οὕτω·

Καὶ πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως
ζωῆς αἰωνίου, καὶ τῇ σῇ κοινωνίᾳ κεκοιμημένων
ὀρθοδόξων, πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, φι-
λάνθρωπε Κύριε.

Ὁ δὲ Διάκονος, λαβὼν καὶ αὐτὸς σφραγίδα καὶ τὴν ἁγίαν
Λόγχην, μνημονεύει ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Τελευταῖον δὲ, αἶρει ὁ Ἱερεὺς μερίδα, λέγων·

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος·
καὶ συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν
τε καὶ ἀκούσιον.

Ὁ δὲ Διάκονος, λαβὼν τὴν μοῦσαν, συστέλλει τὰς ἐν τῷ
Δίσκῳ μερίδας, ὑποκάτω τοῦ ἁγίου Ἄρτου, ὥστε εἶναι ἐν ἀσφα-
λείᾳ, καὶ μὴ ἐκπεσεῖν τι.

Εἶτα ὁ Διάκονος, λαβὼν τὸ Θυριατήριον, καὶ θυρίαμα βαλὼν
ἐν αὐτῷ, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ θυρίαμα. Τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, εὐλογῶν, λέγει τὴν Εὐχὴν τοῦ θυριάματος.

Θυρίαμά σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεὸς
ἡμῶν, εἰς ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς· ὁ προσ-
δεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου Θυσιαστή-
ριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ πανα-
γίου σου Πνεύματος.

Ὁ Διάκονος

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ θυριάσαντος τοῦ Διακόνου τὸν Ἀστερίσκον, ὁ Ἱερεὺς τίθησιν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ἄρτου, λέγων

Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀστήρ, ἔστη ἐπάνω, οὐ ἦν τὸ Παιδίον.

Ὁ Διάκονος

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κάλυφον, δέσποτα.

Καὶ τοῦ Διακόνου θυριῶντος τὸ πρῶτον Κάλυμμα, ὁ Ἱερεὺς σκεπάζει τὸν ἅγιον Ἄρτον σὺν τῷ Δίσκῳ, λέγων

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο ὁ Κύριος δύναμιν, καὶ περιεζώσατο.

Ὁ Διάκονος

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κάλυφον, δέσποτα.

Καὶ τοῦ Διακόνου θυριῶντος τὸ δεύτερον Κάλυμμα, ὁ Ἱερεὺς σκεπάζει τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγων

Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ σου, Χριστέ, καὶ τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ.

Ὁ Διάκονος

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Σκέπασον, δέσποτα.

Καὶ τοῦ Διακόνου θυριῶντος τὸ τρίτον Κάλυμμα, ἴτοι τὸν Ἀέρα, ὁ Ἱερεὺς σκεπάζει καὶ ἀμφότερα, λέγων

Σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωὴν. Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸν Θυμιατόν, θυμιᾷ τρίς τὴν Πρόθεσιν, λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας, δόξα σοι.

Ὁ δὲ Διάκονος ἐν ἐκάστη λέγει·

Πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἀμφότεροι προσκυνοῦσιν εὐλαβῶς τρίς.

Ἐπειτα λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν Θυμιατόν, λέγει·

Ἐπὶ τῇ Προθέσει τῶν τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τῆς Προθέσεως·

Ο Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξαποστείλας, Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου Θυσιαστήριον. Μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, τῶν προσενεγκάντων καὶ δι' οὓς προσήγαγον· καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱεουργίᾳ τῶν θείων σου Μυστηρίων.

Ὅτι ἡγιασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τοῦτο ποιεῖ Ἀπόλυσιν, λέγων·

Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν,
δόξα σοι.

Ὁ Διάκονος·

Δόξα Πατρί, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν,
καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
Κύριε, ἐλέησον, **τρίς**. Δέσποτα, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς·

Εἰ μὲν ἔστι Κυριακή· Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, . .

Εἰ δὲ μή·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρε-
σβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, τοῦ ἐν
ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου, (**εἰ δὲ
τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου,
λέγει** τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, Ἀρ-
χιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, τοῦ Με-
γάλου), καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ἐλεῆσαι καὶ
σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν Ἀπόλυσιν, ὁ Διάκονος, χαράξας Σταυρόν, θυ-
μιῶ Πρόθεσιν. Εἶτα ἀπέρχεται καὶ θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν κύ-
κλῳ σταυροειδῶς, λέγων καθ' ἑαυτὸν·

Ἐν τάφῳ σωματικῶς,* ἐν ᾧ δὲ μετὰ φυγῆς
ὡς Θεός,* ἐν παραδείσῳ δὲ μετὰ ληστοῦ,* καὶ ἐν θρό-
νῳ ὑπῆρχες Χριστέ,* μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος,*
πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

Καὶ λέγει τὸν Ν' Ψαλμόν, ἐν ᾧ καὶ θυμιάσας τὸ τε Ἱερα-
τεῖον, καὶ τὰς ἁγίας Εἰκόνας καὶ τὸν Ναὸν ὅλον, εἰσέρχεται αὐθις
εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα· καὶ θυμιάσας τὴν ἁγίαν Τράπεζαν αὐθις καὶ

τὸν Ἱερέα, τὸ Θυμιατήριον ἀποτίθουσιν ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ. Εἶτα προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ.

Καὶ στάντες ὁμοῦ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, προσκυνοῦσι τρίς, καθ' ἑαυτοὺς εὐχόμενοι, καὶ λέγοντες·

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν, καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος, καὶ σῶσον, Ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἶτα·

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. **Δίς.**

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου. **Ἀπαξ.**

Εἶτα ἀσπάζονται, ὁ μὲν Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ὁ δὲ Διάκονος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Καὶ μετὰ τοῦτο, ὑποκλίνας ὁ Διάκονος τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν τῷ Ἱερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ Ὠράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρὸς, λέγει·

Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ. Δέσποτα, εὐλόγησαν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτάν, λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν. Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, δέσποτα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς·

Κατευθύναι Κύριος τὰ διαβήματά σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Καὶ πάλιν ὁ Διάκονος·

Μνήσθητί μου, δέσποτα ἅγιε.

Ὁ Ἱερεύς·

Μνησθεὶς σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ Διάκονος, εἰπὼν Ἀμήν, ἀσπάζεται τὴν δεξιάν τοῦ Ἱερέως, καὶ προσκυνήσας, ἐξέρχεται διὰ τοῦ βορείου μέρους, καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, κατέναντι τῶν ἁγίων Θυρῶν, προσκυνεῖ μετ' εὐλαβείας τρίς, λέγων καθ' ἑαυτόν·

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου.

Καὶ μετὰ τοῦτο, ἀρχεται λέγειν·

Εὐλόγησον, δέσποτα.

Καὶ ἀρχεται ὁ Ἱερεύς·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς...

Ἰστέον ὅτι ἐάν ὁ Ἱερεύς λειτουργῇ μόνος ἀνευ Διακόνου, ἐν τῇ Προθέσει καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Λειτουργίᾳ, οὐκ ἐπιλέγει τὰ τοῦ Διακόνου ῥήματα, ὡς τὸ Εὐλόγησον, δέσποτα... Νύξον, δέσποτα, Καίρως τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ... Μνήσθητί μου, δέσποτα, κ. τ. λ., ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐάν συλλειτουργῶσι πολλοὶ Ἱερεῖς, εἰς μὲν ἐξ αὐτῶν μόνος ποιεῖ τὴν Προσκομιδὴν· ἄλλοι δὲ οὐδὲν ἐξ αὐτῆς λέγουσιν, οὐδὲ τὴν Εὐχὴν τῆς Προθέσεως· Ὁ Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν...

Σημειῶσαι θάτερον τοῦτο ὅτι, ἐάν μέλλῃ λειτουργῆσαι Ἀρχιερεύς, ὁ Ἱερεύς οὐ τελειοῖ τὴν Πρόθεσιν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν μερίδων τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἀγίων, καλύπτει τὸν ἅγιον Δίσκον καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον μετὰ τοῦ Ἀέρος, μηδὲν λέγων. Τὰ δὲ λοιπὰ λέγει ὁ Ἱερουργὼν Ἀρχιερεύς, ὃς ἀποτελειοῖ τὴν Πρόθεσιν, φαλλομένου τοῦ Χερουβικοῦ Ὑμνου, πρὸ τῆς Μεγάλης Εἰσόδου.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ὁ Διάκονος

Εὐλόγησον, δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς, ἐκφώνως, ὑψῶν ἅμα τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ ποιῶν δι' αὐτοῦ τύπον σταυροῦ·

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Διάκονος λέγει τὰ Εἰρηνικά, φαλλόντων τῶν δύο Χορῶν ἐναλλάξ μετὰ πάσαν δέξαι τὸ Κύριε, ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου, (ἡ πανιερωτάτου Μητροπολίτου, ἡ θεοφιλεστάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡ Ἐπισκόπου) ἡμῶν τοῦ **δεῖνος**, τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντός τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν (ἡ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν) παντός τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτοῦ (ἡ αὐτῶν), τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

[Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ τοῦ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ (ἡ αὐτῶν) πάντα ἐχθρόν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.]

Ὑπὲρ τῆς πόλεως (ἡ τῆς ἁγίας μονῆς, ἡ τῆς χώρας) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκрасίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Εὐχή Ἀντιφώνου α΄. Μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ τὸ κράτος ἀνείκα-

στον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος, οὐ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιланθρωπία ἀφατος· αὐτός, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκον τοῦτον, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν, πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου.

Ἐκφώνησις

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Καὶ φάλλεται παρὰ τῶν Ψαλτῶν τὸ πρῶτον Ἀντίφωνον, ἡ ὁ α' φαλμός τῶν Τυπικῶν, κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν· ὧν φαλλομένων, ὁ Διάκονος προσκυνήσας, μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς Εἰκόνης τῆς Θεοτόκου, βλέπων πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ Εἰκόνα, κρατῶν καὶ τὸ Ὠράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρός.

Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ἀντιφώνου, ἐλθὼν ὁ Διάκονος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ προσκυνήσας, λέγει·

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορὸς Κύριε, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτούς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορὸς Σοί, Κύριε.

Εὐχή Ἀντιφώνου β'. Μυστικῶς.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου ἐν εἰρήνῃ διαφύλαξον· ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, ὁ Θεός, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ἑκφώνησις·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ φάλλεται ὁμοίως παρὰ τῶν Ψαλτῶν τὸ β' Ἀντίφωνον ἢ ὁ β' φαλμός τῶν Τυπικῶν· ὁ δὲ Διάκονος ὁμοίως ποιεῖ, ὡς καὶ ἐν τῷ προτέρῳ Ἀντιφώνῳ.

Καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἀντιφώνου, ἡ τοῦ φαλμοῦ τῶν Τυπικῶν, ἐπισυνάπτεται τὸ

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων, καὶ καταδεχόμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε, Χριστέ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας, εἰς ὧν τῆς ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὕμνου Ὁ μονογενὴς, λέγει ὁ Διάκονος τὴν μικρὰν συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτούς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Καὶ εἰσέρχεται ὁ Διάκονος εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα διὰ τοῦ νοτίου μέρους.

Εὐχή Ἀντιφώνου γ'. Μυστικῶς.

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δύο καὶ τρισὶ συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πληρῶσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ἐκφωνησις

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ψαλλομένου δὲ παρὰ τῶν Ψαλτῶν τοῦ τρίτου Ἀντιφώνου ἢ τῶν Μακαρισμῶν, ὅταν ἔλθωσιν εἰς τὸ Δόξα, ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος, στάντες ἐμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, ποιῶσι προσκυνήματα τρία. Καὶ ἀνοίγονται αἱ ἅγαι Θύραι.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, δίδωσιν αὐτὸ τῷ Διακόνῳ. Καὶ οὕτως ἐξελθόντες διὰ τοῦ βορείου μέρους, πορευομένων αὐτῶν λαμπάδων, ποιῶσι τὴν μικρὰν Εἰσοδον.

Καὶ στάντες ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, κλίνουσιν ἀμφοτέροι τὰς κεφαλὰς. Καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος ἡρέμα· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην.

Εὐχή τῆς Εἰσόδου. Μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν, εἰσοδὸν ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν, καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῆς Εὐχῆς δὲ τελεσθείσης, λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα, δεικνύων πρὸς ἀνατολὰς τῇ δεξιᾷ, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ Ὡράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν Εἰσοδὸν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει μυστικῶς·

Εὐλογημένη ἡ Εἰσοδος τῶν Ἀγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἴθ' οὕτως ὁ Διάκονος προσφέρει τῷ Ἱερεῖ τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ἀσπάζεται τοῦτο ὁ Ἱερεὺς, τοῦ δὲ Διακόνου ἅμα ἀσπαζομένου τὴν δεξιάν τοῦ Ἱερέως.

Πληρωθέντος δὲ τοῦ Δοξαστικοῦ τῶν Μακαρισμῶν, ἡ τοῦ τρίτου Ἀντιφώνου, ἔρχεται ὁ Διάκονος εἰς τὸ μέσον, καὶ στὰς ἔμπροσθεν τοῦ Ἱερέως, ἀνυφοῖ μικρὰν τὰς χεῖρας, δεικνύων τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ ποιῶν δι' αὐτοῦ τύπον σταυροῦ, λέγει μεγαλοφώνως·

Σοφία· ὀρθοί.

Καὶ φάλλεται τὸ Εἰσοδικόν·

Δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Ἐκρίστῳ· σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός, φάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα.

Εἰ δ' ἔστι Κυριακή, λέγεται·

... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, φάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα.

Ἐν ταῖς Δεσποτικαῖς Ἑορταῖς, φάλλεται τὸ Εἰσοδικόν τῆς Ἑορτῆς.

Εἶτα προσκυνήσας αὐτός τε καὶ ὁ Ἱερεὺς κατόπισθεν αὐτοῦ, εἰσέρχονται εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα διὰ τῶν Πυλῶν Βασιλικῶν, καὶ ὁ μὲν Διάκονος ἀποτίθῃσι τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς.

Οἱ δὲ Ψάλλται λέγουσι τὰ συνήθη τροπάρια.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην.

Εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου. Μυστικῶς.

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβὶμ δοξολογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα, ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ παντὶ σου χάρισματι κατακοσμήσας, ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν, ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου, καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι

καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισάγιον ὕμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ἀγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα· καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Καὶ ὅταν ἔλθωσιν εἰς τὸ ὕστερον Τροπάριον, λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα, κλίνων ἅμα τὴν κεφαλὴν, κρατῶν καὶ τὸ Ὡράριον ἐν τῇ χειρὶ τοῖς τρισὶ δακτύλοις·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν καιρὸν τοῦ Τρισαγίου.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτόν, ἐκφωνεῖ·

Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ.

Καὶ ἔρχεται ὁ Διάκονος ἐγγὺς τῶν ἁγίων Θυρῶν, καὶ ἐπάγει, λέγων πρὸς τοὺς ἐκτὸς μεγαλοφώνως·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν. Καὶ φάλλεται τὸ Τρισάγιον·

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. Τρίς.

Δόξα Πατρί, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ πάλιν·

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἐν τισιν Ἑορταῖς, ἀντὶ τοῦ Τρισαγίου φάλλεται·

Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀληλούϊα.

Τῇ δὲ τρίτῃ Κυριακῇ τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ, φάλλεται·

Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Τρισαγίου, λέγουσι καὶ αὐτοί, ὁ τε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος, τὸ Τρισάγιον, ποιοῦντες ὁμοῦ καὶ προσκυνήματα τρία ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας Τραπέζης.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα·

Κέλευσον, δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν Καθέδραν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει ἀπερχόμενος·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ δὲ Διάκονος·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἄνω Καθέδραν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς·

Εὐλογημένος εἰ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου, ὁ Διάκονος, ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων Θυρῶν, λέγει·

Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ Ἀναγνώστης ἀπαγγέλλει τοὺς στίχους τοῦ Προκειμένου.

Καὶ ὁ Διάκονος αὐθις·

Σοφία.

Καὶ ὁ Ἀναγνώστης λέγει τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Ἀποστόλου.

Καὶ αὐθις ὁ Διάκονος

Πρόσχωμεν.

Καὶ τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ Ἱερεὺς·

Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Τοῦ δὲ Ἀλληλούϊα φαλλομένου μετὰ τῶν στίχων παρὰ τοῦ Ἀναγνώστου, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ Θυματήριον καὶ τὸ θυμίαμα, πρόσσεισι τῷ Ἱερεῖ, καὶ λαβὼν εὐλογίαν παρ' αὐτοῦ, καὶ χαράξας σταυρόν, θυμιά τὴν ἁγίαν Τράπεζαν γύρωθεν, καὶ τὸ Ἱερατεῖον ὅλον, τὰς Δεσποτικὰς Εἰκόνας, καὶ τὸν Ἱερέα. Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἰστάμενος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μυστικῶς.

Εὐχὴ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμούς, εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνθες ἡμῖν τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ δὲ Διάκονος, τὸ Θυματήριον ἀποθέμενος, ἔρχεται πρὸς τὸν Ἱερέα· καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, λαμβάνει ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ἱερέως τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, κρατῶν καὶ τὸ Ὠράριον σὺν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ ἄκροις τοῖς δακτύλοις, καὶ λέγει·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου

Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ τοῦδε. (Ματθαίου, ἡ Μάρκου, ἡ Λουκᾶ, ἡ Ἰωάννου.)

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτόν, λέγει

Ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ τοῦδε, δῶη σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος εἰπὼν τὸ Ἀμήν, καὶ προσκυνήσας τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, αἶρει αὐτό. Καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν ἁγίων Θυρῶν, πορευομένων αὐτοῦ λαμπάδων, ἔρχεται, καὶ ἵσταται ἐν τῷ ἄμβωνι ἢ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ βλέπων πρὸς δυσμὰς, ἐκφωνεῖ

Σοφία· ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορὸς· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Καὶ ὁ Διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ τόνδε (Ματθαῖον, ἡ Μάρκον, ἡ Λουκᾶν, ἡ Ἰωάννην) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ Χορὸς· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Ἱερεὺς·

Πρόσχωμεν.

Καὶ πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ Χορὸς· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ ἀπελθὼν ὁ Διάκονος ἕως τῶν ἁγίων Θυρῶν, ἀποδίδωσι τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον τῷ Ἱερεῖ. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, δεχόμενος αὐτό, λέγει τῷ Διακόνῳ·

Εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ.

Καὶ ἀσπασάμενος τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ χαράξας μετ' αὐτοῦ τύπον σταυροῦ πρὸς τὸν λαόν, ἐπιτίθῃσιν αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Καὶ πάλιν κλείονται αἱ ἅγιοι Θύραι.

Ὁ δὲ Διάκονος, στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει τὴν Ἑκτενῇ, φαλλόντων τῶν δύο χορῶν ἐναλλάξ μετὰ πᾶσαν δέξιν τὸ Κύριε, ἐλέησον, τρίς.

Εἰπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἰπωμεν.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Εὐχή τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας. Μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῇ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων· καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου, (ἡ πανιερωτάτου Μητροπολίτου, ἡ θεοφιλεστάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡ Ἐπισκόπου) ἡμῶν τοῦ **δεῖνος**, τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, διακόνων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως

ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν κατοικούντων ἐν τῇ πόλει (ἡ χώρα) ταύτῃ (ἡ τῶν ἀδελφῶν τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀειμνήστων κτιτόρων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας (ἡ μονῆς) ταύτης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσασμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ, ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, φαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περισσώτους λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἑκφώνησις

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος, τῶν Χορῶν ἐναλλάξ ἀποκρινομένων τὸ Κύριε, ἐλέησον.

Εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοί, ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Εὐχή Κατηχουμένων, μυστικῶς λεγομένη ὑπὸ τοῦ Ἱερέως, πρὸ τοῦ ἀπλῶσαι τὸ Εἰλητόν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεπον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα· καὶ καταξιώσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἔνωσον αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ· καὶ συγκαταριθμήσον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποίμνῃ.

Ἐκφώνησις·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ ἐξαπλοῖ ὁ Ἱερεὺς τὸ Εἰλητόν.

Καὶ ὁ Διάκονος·

Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε. Οἱ κατηχούμενοι, προέλθετε. Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε. Μή

τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Σοφία.

Εὐχὴ Πιστῶν πρώτη, μυστικῶς λεγομένη ὑπὸ τοῦ Ἱερέως, μετὰ τὸ ἐξαπλῶσαι τὸ Εἰλητόν.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεός τῶν Δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεός, τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις, καὶ ἱκεσίας, καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ πάντος τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς, οὓς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ Ἁγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἐπικαλεῖσθαί σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ· ἵνα, εἰσακούων ἡμῶν, ἴλεως ἡμῖν εἴῃς ἐν τῷ πλήθει τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός Κύριε, ἐλέησον.

Σοφία.

Εὐχή Πιστῶν δευτέρα, μυστικῶς λεγομένη ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Πάλιν καὶ πολλάκις σοὶ προσπίπτομεν, καὶ σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὅπως ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν, καθαρίσῃς ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ δώῃς ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκατάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου. Χάρισαι δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου καὶ πίστεως, καὶ συνέσεως πνευματικῆς. Δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύουσί σοι, ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων σου μυστηρίων, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας ἀξιωθῆναι.

Ἐκφώνησις

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός Ἀμήν.

Ὁ μὲν Διάκονος εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα διὰ τοῦ νοτίου κλίτους, καὶ ἀνοίγονται αἱ ἅγαι Θύραι.

Ὁ δὲ πρῶτος Χορὸς ἄρχεται ψάλλειν τὸν Χερουβικὸν Ὑμνον ὀργῶς καὶ μετὰ μέλους·

Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζαντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσφάδοντες, πάσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Τοῦ Χερουβικοῦ Ὑμνου ᾄδομένου, λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς τὴν Εὐχὴν ταύτην.

Εὐχή τοῦ Χερουβικοῦ Ὑμνου.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς, προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερόν, καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιланθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱεουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφὶμ Κύριος καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν Ἀγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον· ἐπίβλεφον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου· καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ ἱκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἀγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον

τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ σου ταύτῃ Τραπέζῃ, καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑμαυτοῦ αὐχένα, καὶ δέομαί σου· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ' ἀξιώσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος, καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τοῦ Χερουβικοῦ ᾄδομένου, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν Θυμιατόν, καὶ θυμίαμα βαλὼν, καὶ χαράξας σταυρόν, πρόσσει τῷ Ἱερεὶ. Καὶ λαβὼν εὐλογίαν παρ' αὐτοῦ, θυμῷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν γύρωθεν καὶ τὸ Ἱερατεῖον ὅλον, τὸν Ἱερέα, ὕστερον δὲ τὰς Δεσποτικὰς Εἰκόνας, καὶ τὸν λαὸν ἅπαντα. Λέγει δὲ καὶ τὸν πεντηκοστὸν Ψαλμὸν καὶ τροπάρια κατανυκτικὰ ὅσα καὶ βούλεται. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερόν, ἀποτίθῃ τὸ Θυμιατήριον.

Ἰστάμενος δὲ ὁ Ἱερεὺς μετὰ τοῦ Διακόνου πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, λέγουσι τὸν Χερουβικὸν Ὑμνον.

Ὁ Ἱερεὺς

Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πάσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ Διάκονος

Ὡς τὸν βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀσράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἶτα ἀσπάζονται τὴν ἁγίαν Τράπεζαν· αὐτοὶ δὲ προσκυνήσαντες, στρέφονται πρὸς τὸν λαὸν καὶ ὑποκλίνουσι τὰς αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως ἀπέρχονται εἰς τὴν Πρόθεσιν, προπορευομένου τοῦ Διακόνου. Αὐτὸς δὲ θυμιάσας τὰ Ἅγια, καθ' ἑαυτὸν εὐχόμενος, τρίς· Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα· Ἐπαρον, δέσποτα. Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἄρας τὸν Ἀέρα, ἐπιτίθῃσιν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, λέγων·

Ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα τὸν ἅγιον Δίσκον κεκαλυμμένον λαβὼν, ἐπιβάλλει τῇ τοῦ Διακόνου κεφαλῇ, μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, ἔχοντας ἅμα τοῦ Διακόνου καὶ τὸ Θυριατήριον ἐνὶ τῶν δακτύλων. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον ἀνὰ χεῖρας λαμβάνει. Εἶτα ἐξέρχονται διὰ τοῦ βορείου μέρους, προπορευομένων αὐτῶν λαμπάδων. Καὶ περιέρχονται τὸν Ναόν, ποιοῦντες τὴν Μεγάλην Εἴσοδον, καὶ λέγοντες·

Πάντων ἡμῶν μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Καὶ συμπληροῖ τὸν Χερουβικὸν Ὑμνον·

Ὡς τὸν βασιλέα τῶν ὄλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἰσελθὼν δὲ ὁ Διάκονος ἐνδον τῶν ἁγίων Θυρῶν, ἵσταται ἐν τοῖς δεξιαῖς. Καὶ μέλλοντος τοῦ Ἱερέως εἰσελθεῖν, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Διάκονος·

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Ἱερωσύνης σου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς πρὸς αὐτόν·

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Διακονίας (ἢ Ἱεροδιακονίας) σου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ,

πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ μὲν Ἱερεὺς ἀποτίθῃσι τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης· τὸν δὲ ἅγιον Δίσκον λαβὼν ἀπὸ τῆς τοῦ Διακόνου κεφαλῆς, ἀποτίθῃσι καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης δεξιόθεν.

Καὶ πάλιν ἀποκλείονται αἱ ἅγαι Θύραι καὶ τὸ καταπέτασμα.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς τὰ μὲν καλύμματα ὁρας ἀπὸ τε τοῦ ἱεροῦ Δίσκου καὶ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, τίθῃσιν αὐτὰ ἐν ἐνὶ μέρει τῆς ἁγίας Τραπέζης· τὸν δὲ Ἀέρα ἀπὸ τῶν τοῦ Διακόνου ὤμων λαβὼν, καὶ θυμιάσας, σκεπάζει δι' αὐτοῦ τὰ Ἅγια, λέγων·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εὐλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας, ἀπέθετο.

Καὶ λαβὼν τὸ Θυματήριον ἐκ τῶν τοῦ Διακόνου χειρῶν, θυμῷ τὰ Ἅγια τρίς, λέγων·

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ Θυσιαστήριόν σου μόσχους. **Τρίς.**

Καὶ ἀποδοὺς τὸ Θυματήριον, καὶ χαλάσας τὸ Φελώνιον, κλίνας τε τὴν κεφαλὴν, λέγει πρὸς τὸν Διάκονον·

Μνήσθητί μου, ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ Διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Ἱερωσύνης σου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς πρὸς τὸν Διάκονον·

Εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, συλλειτουργέ μου.

Καὶ ὁ Διάκονος·

Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς·

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν πά-
σας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Εἶτα ὁ Διάκονος, ὑποκλίνας καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλὴν, κρατῶν
ἅμα καὶ τὸ Ὡράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς, λέγει πρὸς
τὸν Ἱερέα·

Μνήσθητί μου, δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς·

Μνησθείη σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασι-
λείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐπειπὼν ὁ Διάκονος τὸ Ἀμήν, καὶ ἀσπασάμενος τὴν
τοῦ Ἱερέως δεξιάν, ἐξέρχεται· καὶ στάς ἐν τῷ συνηθῇ τόπῳ, λέ-
γει·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Οἱ Χοροὶ ἐναλλάξ· Κύριε, ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων, τοῦ Κυ-
ρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πί-
στεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐ-
τῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ τῆς Προσκομιδῆς, ὑπὸ τοῦ Ἱερέως λεγομένη μυστι-
κῶς, μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν.

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος ἁ-
γιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν
ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι
καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσ-
άγαγε τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ· καὶ ἱκάνω-

σον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας πνευματικάς, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καὶ καταξιώσον ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου, τοῦ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν, καὶ ἐπισκηνώσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Οἱ Χοροὶ ἐναλλάξ: Παράσχου Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν υπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυ-

τούς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ
τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός Σοί, Κύριε.

Ἐκφωνησις

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου
Υιοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ,
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολο-
γήσωμεν.

Ὁ Χορός Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοού-
σιον καὶ ἀχώριστον.

Ὁ Ἱερεὺς προσκυνεῖ τρίς, λέγων μυστικῶς

Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου· Κύριος
στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης
μου.

Καὶ ἀσπάζεται τὰ Ἅγια οὕτως, ὥς εἰσι κεκαλυμμένα, πρῶ-
τον μὲν τὸν ἅγιον Δίσκον, εἶτα δὲ τὸ ἅγιον Πατήριον καὶ τὴν ἁ-
γίαν Τράπεζαν ἐμπροσθεν αὐτοῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Διάκονος συμ-
προσκυνεῖ, ἐν ᾧ ἴσταται τόπῳ, καὶ ἀσπάζεται τὸ Ὡράριον αὐ-
τοῦ, ἐνθα ἐστὶ σταυροῦ τύπος, καὶ οὕτως ἐκφωνεῖ·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Καὶ ἀνοίγεται τὸ καταπέτασμα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἄρας τὸν Ἀέρα ἐπάνω τῶν Ἀώρων, κινεῖ αὐ-
τὸν ἀνοικτόν.

Ὁ λαός, ἡ, εἰ ἔθνος, ὁ Προεστώς

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον, Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ Φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης, κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· οὐ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος

Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν, τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ Χορός Ὑψίαν εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ Διάκονος προσκυνήσας, εἰσέρχεται εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, διὰ τοῦ νοτίου κλίτους.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἐπάρας τὸν Ἀέρα ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἀποτίθουσιν αὐτὸν ἐν ἐνὶ τόπῳ. Εἶτα στραφείς πρὸς τὸν λαόν, ἐκφωνεῖ·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν (καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν).

Ὁ Χορός Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεὺς, ὑψῶν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας·

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ Χορός Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἱερεὺς, στραφείς πρὸς ἀνατολὰς·

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός Ἀξίον καὶ δίκαιόν ἐστίν προσκυνεῖν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Καί, τοῦ Διακόνου ῥιπίζοντος τὰ Ἅγια εὐλαβῶς, ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Ἀξίον καὶ δίκαιον σέ ὑμνεῖν, σέ εὐλογεῖν, σέ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σέ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου. Σὺ γάρ εἰ ὁ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰεὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν, σύ, καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες καὶ παρα-

πεσόντας ἀνέστησας πάλιν· καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες, καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι, καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ, ὑπὲρ πάντων, ὧν ἴσμεν, καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεγεννημένων. Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας, καίτοι σοι παρεστήκασι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες Ἀγγέλων, τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφίμ, ἑξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά,

Ἐκφώνως·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα, καὶ λέγοντα·

Ἐνταῦθα λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν Ἀστερίσκον ἐκ τοῦ ἁγίου Δίσκου, ποιεῖ σταυροῦ τύπον ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἀσπασάμενος αὐτόν, ἀποτίθῃσιν ἐν μέρει τινί.

Ὁ Χορός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ· πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου. Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς.

Μετὰ τούτων, καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλόανθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ἅγιος εἶ, καὶ πανάγιος, σύ, καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Ἅγιος εἶ, καὶ πανάγιος, καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου· ὃς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν

Υἱόν σου τὸν μονογενῇ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Ὡς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας, καὶ εὐλογήσας (καὶ εὐλογεῖ), ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰπὼν·

Τότε κλίνων ὁ Ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν, καὶ αἶρων τὴν δεξιὰν αὐτοῦ μετ' εὐλαβείας, λέγει ἐκφώνως, τοῦ Διακόνου δεικνύοντος αὐτῷ τὸν ἅγιον Δίσκον, κρατοῦντος καὶ τὸ Ὡράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς·

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα,
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον εἰς ἅφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα, σφραγίζει ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγων μυστικῶς·

Ὁμοίως καὶ τὸ Ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων·

Καὶ κλίνων τὴν κεφαλὴν, καὶ τὴν χεῖρα ἔχων ἄνωθεν μετ' εὐλαβείας, λέγει ἐκφώνως, τοῦ Διακόνου δεικνύοντος αὐτῷ τὸ ἅγιον Ποτήριον, κρατοῦντος καὶ τὸ Ὡράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστὶ τὸ Αἷμά μου,
τὸ τῆς καινῆς Διαθήκης,
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον
εἰς ἅφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς, καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημένων· τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Τάφου, τῆς τριημέρου Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς Ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας.

Ἐκφώνως·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν, κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα.

Ὁ Χορός· Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καὶ δεόμεθά σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς.

Ἔτι προσφερόμέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν· καὶ παρακαλοῦμεν, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν· κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα.

Καὶ ὁ Διάκονος ἀποτίθῃσι τὸ Ῥιπίδιον καὶ ἔρχεται ἐγγύτερον τῷ Ἱερεῖ· καὶ προσκυνοῦσιν ἀμφότεροι τρεῖς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Εἶτα τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ Διάκονος, καὶ δεικνύων σὺν τῷ Ὠραρίῳ τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγει μυστικῶς·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἀνιστάμενος, σφραγίζει τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγων·

Καὶ ποιήσον τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὐθις ὁ αὐτός, δεικνύων σὺν τῷ Ὡραρίῳ τὸ ἅγιον Ποτήριον·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ, τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὐθις ὁ Διάκονος, δεικνύων μετὰ τοῦ Ὡραρίου ἀμφότερα τὰ Ἅγια, λέγει·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὰ ἀμφότερα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, εὐλογῶν ἀμφότερα τὰ Ἅγια, λέγει·

Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἀγίῳ.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ Ἱερεῖ, καὶ εἰπὼν τὸ Μνήσθητί μου, ἅγιε δέσποτα, τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἵσταται ἐν ᾧ πρότερον ἵστατο τόπῳ, καὶ λαβὼν τὸ Ῥιπίδιον, ριπίζει τὰ Ἅγια, ὡς καὶ τὸ πρότερον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς.

Ὡστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἀγίου σου Πνεύματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν,

Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν, καὶ παντός πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Καὶ λαβὼν τὸν θυμιατόν, θυμιᾷ τρεῖς ἐνώπιον τῆς Ἁγίας Τραπέζης, λέγων ἐκφώνως·

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ ἐπιδίδωσι τὸ θυμιατήριον τῷ Διακόνῳ, ὅστις θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν γύρωθεν, καὶ μνημονεύει ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Ὁ Χορός· Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σέ τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον, καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβὶμ, καὶ ἐνδοξατέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφὶμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, σέ μεγαλύνομεν.

Ἐν ταῖς Δεσποτικαῖς ἢ Θεομητορिकाῖς Ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς Ἀποδόσεσι αὐτῶν ψάλλεται ὁ Εἰρμός τῆς ἐννάτης Ὠδῆς αὐτῶν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς.

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προφήτου, προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου τοῦ δεινός οὐ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων σου, ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός.

Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν προκεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου.

Ἐνταῦθα μνημονεύει ὁ Ἱερεὺς ὧν θέλει τεθνεώτων.

Καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου.

Ἔτι παρακαλοῦμέν σε· μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Κυρίῳ διακονίας, καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος.

Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνεΐᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων, ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ἐκφώνως·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ παναγιωτάτου Πατρὸς ἡμῶν **τοῦ δεῖνος** Πάπα Ῥώμης, καὶ τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου ἡμῶν **τοῦ δεῖνος** [πανιερωτάτου Μητροπολίτου, ἡ Θεοφιλεστάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡ Ἐπισκόπου ἡμῶν **τοῦ δεῖνος**], οὓς χάρισαι ταῖς ἀγίαις σου ἐκκλησίαις, ἐν εἰρήνῃ, σώους, ἐντίμους, ὑγιεῖς, μακροημερεύοντας, καὶ ὀρθοτομοῦντας τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Καὶ ὁ Διάκονος, πρὸς τῇ Θύρᾳ στάς, μνημονεύει τῶν ζώντων· εἶτα δὲ ἐκφωνεῖ·

Καὶ ὑπὲρ τοῦ προσκομίζοντος τὰ ἁγία Δῶρα ταῦτα, εὐλαβεστάτου ἱερέως **τοῦ δεῖνος**. Ὑπὲρ σω-

τηρίας τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν, σωτηρίας τε καὶ βοηθείας τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς·

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως (ἡ χώρας ἡ μονῆς) ἐν ἣ παροικοῦμεν, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις σου ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων· καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον.

Ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ ἄνυμνεῖν τὸ παντίμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εὐλογῶν αὐτόν, λέγει ἐκφώνως·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Διάκονος, λαβὼν καιρὸν παρὰ τοῦ Ἱερέως καὶ ἐξελθὼν, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ Χοροὶ ἐναλλάξ· Κύριε, ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἀγιασθέντων τιμίων δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς·

Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀπασαν καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλόανθρωπε· καὶ παρακαλοῦμεν, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν· Καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου, καὶ φρικτῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς Τραπέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Οἱ Χοροὶ ἐναλλάξ· Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτούς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαί σε τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα, καὶ λέγειν·

Ὁ λαός, ἢ εἰ ἔθος, ὁ Προεστώς·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες ἡμῖν

τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Καὶ ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμετρήτῳ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας, καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἐπιδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλιότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἐκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλISON, κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον, τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον, τοὺς νοσοῦντας ἰᾶσαι, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Ἐκφώνως·

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Καὶ ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου· καὶ ἐλθέ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών. Καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Εἶτα προσκυνεῖ ὁ Ἱερεὺς, ὁμοίως καὶ ὁ Διάκονος ἐν ᾧ ἐστὶ τόπῳ, λέγοντες μυστικῶς τρίς·

Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Ἐν τούτῳ δέ, ζώννυται ὁ Διάκονος τὸ Ὠράριον αὐτοῦ σταυροειδῶς.

Ὅταν δὲ ἴδῃ τὸν Ἱερέα ἐκτείνοντα τὰς χεῖρας, καὶ ἀπτόμενον τοῦ ἁγίου Ἄρτου, πρὸς τὸ ποιῆσαι τὴν ἁγίαν Ὑψώσιν, ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ Ἅγια τοῖς Ἁγίοις.

Ὁ Χορὸς· Εἰς Ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Καὶ φάλλεται τὸ Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, ἢ τῆς Ἑορτῆς
Καὶ ἀνακλείεται τὸ καταπέτασμα.

Εἶτα εἰσέρχεται ὁ Διάκονος εἰς τὸ ἅγιον βῆμα διὰ τοῦ νο-
τίου κλίτους, καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἱερέως κρατοῦντος τὸν ἁ-
γιον Ἄρτον, λέγει·

Μέλισον, δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ δὲ Ἱερεύς, μελίζων αὐτὸν εἰς τέσσαρας μερίδας, μετὰ
προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, λέγει·

**Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ
Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ
πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμε-
νος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἀγιάζει.**

Καὶ τίθῃσιν αὐτὰς ἐν τῷ ἁγίῳ Δίσκῳ σταυροειδῶς, οὕτως·

ΙΣ

ΝΙ

ΚΑ

ΧΣ

Καὶ ὁ Διάκονος, δεικνύων σὺν τῷ Ὠραρίῳ τὸ ἅγιον Ποτή-
ριον, λέγει·

Πλήρωσον, δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ δὲ Ἱερεύς, λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα, ποιεῖ σὺν
αὐτῇ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγων·

Πλήρωμα πίστεως Πνεύματος Ἁγίου.

Καὶ οὕτως ἐμβάλλει αὐτὴν εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ δεχόμενος τὸ Ζέον, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ Ζέον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογεῖ, λέγων·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν Ἀγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ὁ Διάκονος ἐκχέει τοῦ Ζέοντος τὸ ἀρκοῦν σταυροειδῶς ἐνδὸν τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγων·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος Ἀγίου.

Καὶ ἀποθέμενος τὸ Ζέον, ἵσταται μικρὸν ἀποθεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, κλίνας κάτω τὴν κεφαλὴν, προσεύχεται λέγων·

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὃν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστὶ τὸ ἀχραντον Σῶμά σου, καὶ τοῦτο αὐτό ἐστὶ τὸ τίμιον Αἷμά σου. Δέομαι οὖν σοῦ· ἐλέησόν με, καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξίωσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου Μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Εἵτα·

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰουδας· ἀλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι· μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Καί, εἰ βούλεται·

Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἄξιος, ἵνα ὑπὸ τὴν ῥυπαρὰν στέγην τῆς ψυχῆς μου εἰσέλθῃς· ἀλλ' ὥς κατεδέξω ἐν σπηλαίῳ καὶ φάτνῃ ἀλόγων ἀνακλιθῆναι, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ τὴν ὁμοίαν μου πόρνην τὴν ἁμαρτωλὸν προσερχομένην σοι καταδεξάμενος, αὐτὸς καταξίωσον καὶ ἐν τῇ φάτνῃ τῆς ἀλόγου μου ψυχῆς, καὶ ἐν τῷ ἐσπιλωμένῳ μου σώματι εἰσελθεῖν τοῦ νεκροῦ καὶ λεπροῦ· καὶ ὥς οὐκ ἐβδελύξω τὸ στόμα τὸ ῥυπαρὸν τῆς πόρνῃς καταφιλούσης τοὺς ἀχράντους σου πόδας, οὕτω, Δέσποτα Θεέ μου, μὴ βδελύξῃ καὶ ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλόν· ἀλλ' ὥς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, ἀξίωσόν με κοινωνόν γενέσθαι τοῦ παναγίου Σώματος καὶ Αἵματός σου.

Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἄνες, ἄφες, συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, ὅσα σοι ἥμαρτον, εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, εἴτε ἐν λόγῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ ἔπραξα· πάντα μοι συγχώρησον, ὥς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος· ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου καὶ ἀειπαρθένου Μητρὸς, ἀκατακρίτως ἀξίωσόν με δέξασθαι τὸ τίμιον καὶ ἀχραντον Σώμά σου, εἰς ἱασιν ψυχῆς καὶ σώματος. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ τελευταῖον τὸ

Μὴ μοί εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα γένοιτο ἢ μετάληψις τῶν ἁγίων σου μυστηρίων, Κύριε, ἀλλ' εἰς ἱασιν ψυχῆς καὶ σώματος.

Εἶτα λαβὼν μίαν μερίδα τοῦ ἁγίου Ἄρτου, λέγει·

Μεταδίδοταί μοι τῷ **ΔΕΪΝΙ** Ἱερεῖ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ οὕτω μεταλαμβάνει τοῦ ἁγίου Ἄρτου μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας. Εἶτα λέγει·

Διάκονε, πρόσελθε.

Καὶ προσελθὼν ὁ Διάκονος, ποιεῖ μετάνοιαν εὐλαβῶς, αἰτῶν συγχώρησιν, καὶ λέγων·

Μετάδος μοι, δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, κρατῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, δίδωσι τῷ Διακόνῳ ἐν τῇ παλάμῃ, λέγων·

Μεταδίδοταί σοι τῷ **ΔΕΪΝΙ** Διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον καὶ ἄχραντον Σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ δὲ Διάκονος, ἀσπασάμενος τὴν μεταδιδούσαν αὐτῷ χεῖρα, ἀπέρχεται ὀπισθεν τῆς ἱερᾶς Τραπεζῆς, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, μεταλαμβάνει τοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παλάμῃ.

Εἶτα, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον μετὰ τοῦ Καλύμματος, λέγει·

Ἔτι μεταδίδοταί μοι τῷ **ΔΕΪΝΙ** Ἱερεῖ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεταλαβὼν τρίς ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἀποσπογγίσας, διὰ τοῦ ἐν χερσὶ Καλύμματος, τὰ τε χεῖλη καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον, ἀσπάζεται αὐτὸ λέγων·

Τοῦτο ἤφατο τῶν χειλέων μου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Εἶτα καλεῖ τὸν Διάκονον, λέγων·

Διάκονε, ἔτι πρόσελθε.

Ἐλθὼν δὲ ὁ Διάκονος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, σπογγίζει μετὰ τῆς Μούσης τὴν παλάμην αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἁγίου Δίσκου μετὰ προσοχῆς, λέγων ἅμα·

Ἔτι προσέρχομαι τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ. Μετάδος μοι, δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, μεταδίδους αὐτῷ τρίς ἐκ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγει·

Ἔτι μεταδίδοταί σοι τῷ δεῖνι Διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν σου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Μεταλαβόντος δὲ τοῦ Διακόνου, λέγει ὁ Ἱερεὺς·

Τοῦτο ἤφατο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

Τότε, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν ἅγιον Δίσκον, ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, ἀποσπογγίζει τῷ ἁγίῳ Σπόγγῳ πάνυ καλῶς. Εἶτα μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας σκεπάζει τὸ ἅγιον Ποτήριον τῷ Καλύμματι· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Δίσκον ἀνατίθῃσι τὸν ἀστέρα καὶ τὰ καλύμματα.

Εἰ δὲ οἱ πιστοὶ μεταλαμβάνουσιν οὐ διὰ τῆς λαβίδος, ἀλλὰ διὰ τῆς χειρὸς, οὐκ ἀποσπογγίζει τὸν ἅγιον Δίσκον, ἀλλὰ ἐγκαταλείπει τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ τὰς μερίδας ἐπὶ τῷ Δίσκῳ οὐ κεκαλυμμένῳ. Ἐρβάλλει τὰς ὑπολειπομένας μερίδας ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ, μετὰ τὴν κοινωνίαν τῶν πιστῶν.

Καὶ οὕτως ἀνοίγουσιν τὴν θύραν τοῦ ἁγίου Βήματος. Καὶ ὁ Διάκονος, προσκυνήσας ἄπαξ, λαμβάνει τὸ Ποτήριον μετ' εὐλαβείας, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν θύραν, καὶ ὑψῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον, δείκνυσιν αὐτὸ τῷ λαῷ, λέγων·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Ὁ Χορός· Ἀμήν, ἀμήν. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Καὶ οἱ πιστοὶ προσέρχονται εἰς τὸ κοινωνεῖν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, μεταδιδούς ἐκάστῳ, λέγει·

Μεταλαμβάνει ὁ δοῦλος (ἢ ἡ δούλη) τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπιλέγει τὸ ὄνομα τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν αὐτοῦ (ἢ αὐτῆς) ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐν δὲ τῷ κοινωνεῖν τοὺς πιστοὺς, οἱ Χοροὶ φάλλουσι χύμα, ἄπαξ ἢ πλεονάκις, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν κοινωνούντων, τὸ

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι· μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Μετὰ τὴν θείαν μετάληψιν, ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν, ἐπιλέγων ἐκφώνως·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ Χορός· Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον, εὗρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες· αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν.

Ἐν ταῖς τοῦ Δεσπότης ἑορταῖς, φάλλεται τὸ Τροπάριον τῆς ἑορτῆς.

Καὶ ἐπιστρέφουσιν ὁ τε Διάκονος καὶ ὁ Ἱερεὺς, εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν· καὶ θυμῷ ὁ Ἱερεὺς τρίς, λέγων καθ' ἑαυτόν·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

• Εἶτα λαβὼν τὸν ἅγιον Δίσκον, τίθησιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Διακόνου. Καὶ ὁ Διάκονος, λαβὼν αὐτὸν μετ' εὐλαβείας, θεωρῶν ἔξω πρὸς τὴν θύραν, οὐδέν λέγων, ἀπέρχεται εἰς τὴν Πρόθεσιν, καὶ ἀποτίθησιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, προσκυνήσας, καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ ἐπιστραφεὶς πρὸς τὴν θύραν, ὁρᾷ τὸν λαόν, λέγων μυστικῶς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,

καὶ ἐκφώνως·

πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἀποτίθῃσι τὸ Ποτήριον εἰς τὴν Πρόθεσιν.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν. Καί, εἰ ἔθος·

Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου, Κύριε, ὅτι ἡξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν τῶν ἁγίων, ἀθανάτων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων· τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ ἁγιασμῷ, ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἶτα, ὁ μὲν Διάκονος, ἐξελθὼν καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Ὁρθοί, μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων, ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν, καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτούς, καὶ ἀλλή-

λους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπιλέγει μυστικῶς τὴν τῆς εὐχαριστίας Εὐχὴν^ο

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλάνθρωπε, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρουσίᾳ ἡμέρᾳ κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων Μυστηρίων· ὀρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν· στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας· φρούρησον ἡμῶν τὴν ζωὴν· ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα, εὐχαῖς καὶ ἱκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν Ἀγίων σου.

Ἐκφωνήσις·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Χορός· Ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Εὐχὴ ὀπισθάμβωνος, ἐκφωναυμένη παρὰ τοῦ Ἱερέως ἔξω τοῦ βήματος·

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον

τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. **Τρίς.**

Ταύτης δὲ τελεσθείσης, ὁ μὲν Ἱερεὺς εἰσέρχεται διὰ τῶν ἁγίων Θυρῶν· καὶ στραφείς πρὸς τὴν Πρόθεσιν, λέγει τὴν παροῦσαν εὐχήν·

Εὐχὴ λεγομένη μυστικῶς πρὸ τοῦ συστεῖλαι τὸν Διάκονον τὰ Ἅγια·

Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρῶσας πᾶσαν τὴν πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ δὲ Διάκονος εἰσέλθει καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ βορείου μέρους, καί, πρὸ τῆς θύρας στάς, ἐκφωνεῖ·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς, εὐλογῶν τὸν λαόν, λέγει·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιланθρωπία, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς·

Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ λαός, ἡ ὁ Ἀναγνώστης·

Δόξα Πατρί, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι καὶ νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Κύριε, ἐλέησον, **τρίς**. Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς, στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, ποιεῖ Ἀπόλυσιν.

Εἴπερ ἐστὶ Κυριακή· Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μὴ) Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ Μητρός, **καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν ἡμέραν** τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ ἁγίου **τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἡμέρας**, τῶν ἁγίων καὶ θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ δὲ Διάκονος συστέλλει τὰ Ἅγια μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας, ὥστε μηδέν τι τῶν ἁγαν λεπτοτάτων ἐκπεσεῖν, ἢ καταλειφθῆναι. Καὶ ἀπονίπτεται τὰς χεῖρας ἐν τῷ συνήθει τόπῳ.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἐξελθὼν, δίδωσι τῷ λαῷ τὸ ἀντίδωρον, λέγων ἐνὶ ἐκάστῳ·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθῃ ἐπὶ σέ.

Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, ἀποδύεται τὴν ἱερατικὴν στολὴν, λέγων·

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

Τὸ Τρισάγιον, καὶ τὰ λοιπὰ. Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, εἰ θέλει, ἔπειτα τὸ Τροπάριον τοῦ Χρυσοστόμου·

Ἡ τοῦ στόματός σου* καθάπερ πυρρὸς* ἐκλάμφασα χάρις,* τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν* ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ* θησαυροὺς ἐναπέθετο,* τὸ ὕψος ἡμῖν* τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν* ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων,* Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε,* πρέσβευε τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ* σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κύριε ἐλέησον, **ιβ'**. Δόξα... Καὶ νῦν... Τὴν τιμιωτέραν...

Καὶ ποιεῖ Ἀπόλυσιν. Καὶ προσκυνήσας καὶ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν, ἐξέρχεται.

Τέλος τῆς θείας Λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου.

ΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας καὶ τῇ Κυριακῇ, εἰς τὸν Ὅρθρον καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν·

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ Ἁγίου τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἡμέρας, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, ὅτε λέγεται ἡ τοῦ Χρυσοστόμου, μετὰ τοῦς Ἀποστόλους προστίθεται·

τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, **κ. τ. λ.** Ὅτε δὲ λέγεται ἡ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, προστίθεμεν· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, τοῦ Μεγάλου, **κ. τ. λ.**

Ἐν τῇ Ἀπολύσει τῶν Προηγιασμένων, οὐδεὶς μνημονεύεται ὡς συντάκτης τῆς Λειτουργίας ταύτης.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας καὶ τῇ Δευτέρᾳ, εἰς τὸν Ὁρθρον καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, προστασίαις τῶν τιμίων, ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ Ἁγίου τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἡμέρας, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς...

Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας καὶ τῇ Τρίτῃ πρωΐ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων...

Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας καὶ τῇ Τετάρτῃ πρωΐ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ἱκεσίαις τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων...

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας καὶ τῇ Πέμπτῃ πρωΐ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ ἐν

Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ...

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωΐ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ἱκεσίαις τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων...

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας καὶ τῷ Σαββάτῳ πρωΐ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τοῦ Ἀγίου τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἡμέρας, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Καὶ αὐταὶ αἱ Ἀπολύσεις γίνονται μὲν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὅτε οὐκ ἔχομεν ἑορταζόμενον Ἅγιον· ὅτε δὲ ὑπάρχει τοιοῦτός τις, τότε οὐ γίνεται μνεία, τῇ μὲν Δευτέρᾳ, τῶν Οὐρανίων Δυνάμεων· τῇ δὲ Τρίτῃ, τοῦ Προδρόμου· τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, τοῦ Σταυροῦ· τῇ Πέμπτῃ, τοῦ ἁγίου Νικολάου· καὶ τῷ Σαββάτῳ, τῶν Ὁσίων καὶ τῶν Μαρτύρων.

ΑΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΩΡΤΩΝ

λεγόμεναι εἰς τὸν Ἑσπερινόν, εἰς τὸν Ὅρθρον,
καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν, κατὰ τάξιν.

Εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν·

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...

Εἰς τὴν Περιτομήν·

Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

Τῶν ἁγίων Θεοφανείων·

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι ὑπὸ Ἰωάννου καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν·

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βάσταχθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν·

Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ, ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων...

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων·

Ὁ ἐπὶ πώλου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας, καὶ μέχρι τῆς Μεγάλης Πέμπτης·

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

Τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ·

Ὁ δι' ὑπερβάλλουσας ἀγαθότητας ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νύφαι τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ Ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν...

Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἁγίων Παθῶν·

Ὁ ἐμπτυσμούς, καὶ μάστιγας, καὶ κολαφισμούς, καὶ Σταυρόν, καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν...

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ·

Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη, καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρόν, καὶ τὴν ἐκούσιον ταφήν σαρκὶ καταδεξάμενος...

Τῇ ἁγίᾳ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τοῦ χρόνου·

Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ

Ὁ τὸν θάνατον πατήσας καὶ τὸν Θωμᾶν πληροφορήσας...

Τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως

Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός...

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς

Ὁ ἐν εἵδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμφας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, Χριστὸς...

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν καὶ θεϊκῶν κόλπων κενώσας ἑαυτόν, καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κατελθὼν, καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀναλαβόμενος φύσιν, καὶ θεώσας αὐτήν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὐθις ἀνελθὼν, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδύναμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναίδιον Πνεῦμα καταπέμφας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου, φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,

ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρος, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Δόξα σοι, ὁ Θεός. Δόξα σοι, ὁ Θεός. Δόξα σοι, ὁ Θεός.

Καὶ εὐθύς τὰς ἐπομένας εὐχαριστηρίους Εὐχάς.

Εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, ὁ Θεός μου, ὅτι οὐκ ἀπώ-
σω με τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλὰ κοινωνόν με γε-
νέσθαι τῶν Ἀγιασμάτων σου κατηξίωσας. Εὐχαριστῶ
σοι, ὅτι με τὸν ἀνάξιον μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων
σου καὶ ἐπουρανίων Δωρεῶν κατηξίωσας. Ἄλλὰ, Δέ-
σποτα φιλάνθρωπε, ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανών τε καὶ
ἀναστάς, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὰ φρικτὰ ταῦτα καὶ
ζωοποιᾷ σου Μυστήρια, ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἁγιασμῷ
τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, δὸς γενέσθαι ταῦ-
τα κάμοι εἰς ἱασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος, εἰς ἀποτρο-
πὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς φωτισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς
καρδίας μου, εἰς εἰρήνην τῶν ψυχικῶν μου δυνάμεων,
εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον,
εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν
σου, εἰς προσθήκην τῆς θείας σου χάριτος, καὶ τῆς
σῆς βασιλείας οἰκείωσιν· ἵνα, ἐν τῷ ἁγιασμῷ σου δι'

αὐτῶν φυλαττόμενος, τῆς σῆς χάριτος μνημονεύω διαπαντός, καὶ μηκέτι ἐμαυτῷ ζῶ, ἀλλὰ σοὶ τῷ ἡμετέρῳ Δεσπότη καὶ εὐεργέτῃ. Καὶ οὕτω τοῦ τῆδε βίου ἀπάρας ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, εἰς τὴν αἰδίον καταντήσω ἀνάπαυσιν, ἔνθα ὁ τῶν ἐορταζόντων ἡχος ὁ ἀκατάπαυστος, καὶ ἡ ἀπέραντος ἡδονὴ τῶν καθορώντων τοῦ σοῦ προσώπου τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον. Σὺ γὰρ εἶ τὸ ὄντως ἐφετόν, καὶ ἡ ἀνέκφραστος εὐφροσύνη τῶν ἀγαπώντων σε, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σέ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Δέσποτα Χριστέ ὁ Θεός, Βασιλεῦ τῶν αἰώνων καὶ δημιουργέ τῶν ἀπάντων, εὐχαριστῶ σοὶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς παρέσχου μοι ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήφει τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν σου Μυστηρίων. Δέομαι οὖν σου, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε· φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου, καὶ ἐν τῇ τῶν πτερύγων σου σκιᾷ· καὶ δώρησαί μοι ἐν καθαρῷ συνειδότη, μέχρις ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν Ἀγιασμάτων σου, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΟΥ

Οδοὺς τροφήν μοι σάρκα σὴν ἐκουσίως,* ὁ πῦρ ὑπάρχων, καὶ φλέγων ἀναξίους,* μὴ δὲ καταφλέξης με, μὴ, Πλαστοουργέ μου,* μᾶλλον διέλθε πρὸς

μελῶν μου συνθέσεις,* εἰς πάντας ἀρμούς, εἰς νεφρούς, εἰς καρδίαν.

Φλέξον δ' ἀκάνθας τῶν ὅλων μου παισμάτων*
φυχήν κάθαρον, ἀγίασον τὰς φρένας* τὰς
ἰγνύας στήριξον, ὅστέοις ἅμα* αἰσθήσεων φώτισον
ἀπλὴν πεντάδα* ὅλον με τῷ σῷ συγκαθήλωσον φόβῳ.

Αεὶ σκέπε, φρούρει τε, καὶ φύλαττέ με* ἐκ παν-
τός ἔργου, καὶ λόγου ψυχοφθόρου.

Αγνίζε, καὶ κάθαρε, καὶ ρύθμιζέ με* κάλλυνε,
συνέτιζε, καὶ φώτιζέ με* δεῖξόν με σὸν σκή-
νωμα Πνεύματος μόνου,* καὶ μηκέτι σκηνώμα τῆς
ἀμαρτίας* ἵν' ὡς σὸν οἶκον εἰσὸδῷ κοινωνίας* ὡς
πῦρ με φεύγῃ πᾶς κακοῦργος, πᾶν πάθος.

Πρέσβεις φέρω σοι πάντας ἡγιασμένους,* τὰς
ταξιαρχίας τε τῶν Ἀσωμάτων,* τὸν Πρόδρο-
μόν σου, τοὺς σοφοὺς Ἀποστόλους,* πρὸς τοῖς δὲ
σὴν ἄχραντον ἀγνὴν Μητέρα* ὧν τὰς λιτάς, εὐσπλαγ-
χνε, δέξαι, Χριστέ μου,* καὶ φωτὸς παῖδα τὸν σὸν ἔρ-
γασαι λάτριν.

Σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἁγιασμὸς καὶ μόνος* ἡμῶν,
ἀγαθέ, τῶν ψυχῶν καὶ λαμπρότης,* καὶ σοὶ
πρεπόντως, ὡς Θεῷ καὶ Δεσπότη,* δόξαν ἅπαντες
πέμπομεν καθ' ἡμέραν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

Τὸ Σῶμά σου τὸ ἅγιον, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, γένοιτό μοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ Αἷμά σου τὸ τίμιον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Γένοιτο δέ μοι ἡ εὐχαριστία αὕτη εἰς χαράν, ὑγείαν καὶ εὐφροσύνην· καὶ ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δευτέρᾳ ἐλεύσει σου, ἀξιώσόν με τὸν ἁμαρτωλὸν στήναι ἐκ δεξιῶν τῆς σῆς δόξης· πρεσβεΐαις τῆς παναχράντου σου Μητρός, καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ἀμήν.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ

Εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Παναγία Δέσποινα, Θεοτόκε, τὸ φῶς τῆς ἐσκοτισμένης μου ψυχῆς, ἡ ἐλπίς, ἡ σκέπη, ἡ καταφυγή, ἡ παραμυθία, τὸ ἀγαλλίαμά μου, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἠξίωσάς με τὸν ἀνάξιον κοινωνὸν γενέσθαι τοῦ ἀχράντου Σώματος, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Υἱοῦ σου. Ἀλλ' ἡ τεκοῦσα τὸ ἀληθινὸν φῶς, φώτισόν μου τοὺς νοητοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας· ἡ τὴν πηγὴν τῆς ἀθανασίας κυήσασα, ζωοποίησόν με τὸν τεθνατωμένον τῇ ἁμαρτίᾳ· ἡ τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ φιλεύσπλαγχνος Μήτηρ, ἐλέησόν με, καὶ δὸς κατάνυξιν καὶ συντριβὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ ταπείνωσιν ἐν τοῖς διανοήμασί μου, καὶ ἀνάκλησιν ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τῶν λογισμῶν μου. Καὶ ἀξιώσόν με, μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, ἀκατακρίτως ὑποδέχεσθαι τῶν ἀχράντων Μυστηρίων τὸν ἁγιασμόν, εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ

σώματος· καὶ παράσχου μοι δάκρυα μετανοίας καὶ
ἐξομολογήσεως, εἰς τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε πάσας
τάς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου· ὅτι εὐλογημένη καὶ δεδο-
ξασμένη ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

